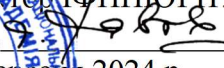

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІФННІОІ НУ «ОЮА»

проф. Роман САВЧУК

«2» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО
ОК 18**

рівень вищої освіти
ступінь вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма

перший (бакалаврський)
бакалавр
08 Право
081 Право
Право

Розробник програми: _____ к.ю.н., доц. Антонюк Уляна Василівна
Затверджено на засіданні кафедри цивільного та господарського права і процесу
(протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри цивільного та господарського
права і процесу

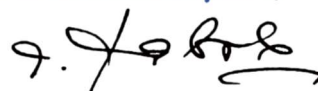
Андрій РОМАНЮК

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

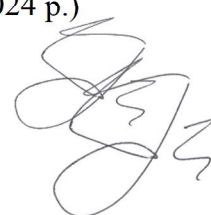
Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Опис освітнього компонента					
Назва освітнього компонента	Екологічне право Environmental law				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг кредитів/ год.
Перший бакалаврський рівень	Денна, заочна форма навчання	О	2	4	денна ф/н – 3/90, заочна ф/н – 3/90
Короткий опис предметної сфери	<i>Екологічне право</i> є обов'язковою компонентною дисципліною освітньої програми. Актуальність її вивчення в умовах сьогодення пов'язана із викликами та загрозами екологічній ситуації в Україні та світі, з процесами глобалізації, гуманізації та євроінтеграції стандартів у сфері охорони навколишнього середовища. Дана дисципліна охоплює: вивчення основних категорій екологічного права, його предмету, методів, принципів, системи, функцій, інститутів; ознайомлення з джерельною базою екологічного та поресурсового законодавства України; вивчення поняття, видів та механізмів захисту екологічних прав громадян, а також правового режиму використання і охорони природних ресурсів та об'єктів (земель, вод, надр, лісів, повітря, тваринного світу, екологічної мережі, територій природно-заповідного фонду, курортних, лікувально-оздоровчих зон тощо); ознайомлення з основними напрямками адаптації екологічного законодавства України до європейських та міжнародних стандартів у сфері охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки. Усе це складає предмет даного освітнього компонента. Вивчення даного курсу сприятиме формуванню умінь застосовувати та практиці теоретичні знання про механізми охорони довкілля, використання природних ресурсів та захисту екологічних прав громадян, а також набуттю навичок застосування здобутих теоретичних знань у практичній діяльності при вирішенні спорів та конфліктних ситуацій, що виникають з екологічних правовідносин.				
Викладач освітнього компонента	АНТОНЮК Уляна Василівна, доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат юридичних наук, доцент				
Мова викладання	Українська				
Передумови	Теоретико-історичні та юридичні дисципліни				

Постреквізити	Є підґрунтям для подальшого вивчення дисциплін кафедри цивільного та господарського права і процесу.
----------------------	--

2. Структура освітнього компонента		
Види навантаження	Год.	Год.
Кількість кредитів / год	3,0/90	3,0/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	10
• практичні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.	16	6
• лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	74
• контрольні роботи, к-сть / год.		
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Екзамен		
Залік	+	+

3. Мета і завдання освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни	Мета – ознайомлення та формування у майбутніх фахівців у галузі права навичок оволодіння сукупністю знань з особливостей правового регулювання екологічних правовідносин у контексті охорони довкілля в цілому, раціонального та ефективного використання природних ресурсів та їх охорони, збереження, а також захисту екологічних прав та законних інтересів учасників екологічних правовідносин. Основними завданнями ОК є: - розуміння поняття екологічного права як галузі права, його юридичної природи, категоріального апарату, принципів, джерел, функцій і предмету правового регулювання; - вивчення методології правового регулювання екологічних правовідносин; - співвідношення екологічного права з суміжними галузями права (земельним, природоресурсним, аграрним, цивільним, адміністративним, господарським правом тощо); - засвоєння теоретичних та практичних аспектів здійснення і реалізації учасниками екологічних відносин права власності і права користування природними ресурсами, сервітутних екологічних прав; - формування знань про застосування механізмів захисту і охорони екологічних прав згідно екологічного законодавства України; - вивчення особливостей формування та реалізації державно-правового механізму використання природних ресурсів і охорони довкілля в Україні; - засвоєння правового режиму використання природних ресурсів і охорони довкілля; - вивчення механізмів застосування видів юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства України; - ознайомлення з основними напрямками адаптації екологічного законодавства України до європейських та міжнародних стандартів у сфері охорони навколишнього середовища;

	- набуття навичок застосування здобутих теоретичних знань у практичній діяльності при вирішенні спорів та конфліктних ситуацій, що виникають у екологічних правовідносинах.			
Результати освітнього компонента				
Сим вол РН	Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання	Посилання на символ ПРН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення РН
1	розуміти сутність, зміст та особливості екологічних правовідносин	ПРН3 ПРН5 ПРН19	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
2	узагальнювати сучасні напрямки та тенденції еколого-правового регулювання	ПРН18	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
3	аналізувати основні функції державного управління у сфері охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки та розмежовувати їх	ПРН20	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
4	визначати правовий режим використання та охорони природних ресурсів відповідно до поресурсового законодавства України	ПРН13	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
5	демонструвати розуміння особливостей правового регулювання відносин щодо забезпечення екологічної безпеки в Україні	ПРН5 ПРН13	практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
6	визначати закономірності адаптації екологічного законодавства України до міжнародних та європейських стандартів у галузі охорони довкілля	ПРН2, ПРН3	практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, залік
7	оцінювати гарантії забезпечення (реалізації та захисту) екологічних прав громадян в Україні	ПРН2 ПРН22	лекції, практичні заняття, самостійне навчання	обговорення, аналіз даних, тестові завдання, задачі, залік
8	застосовувати здобуті теоретичні знання для	ПРН13 ПРН21	практичні заняття,	обговорення, аналіз даних,

	вирішення та розв'язання екологічних спорів	ПРН22	самостійне навчання	тестові завдання, задачі, залік
Зв'язок з програмними результатами навчання				
Шифр програмного РН	Результати навчання цього ОК деталізують такі програмні результати навчання			
ПРН2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.			
ПРН3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.			
ПРН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.			
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права			
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.			
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.			
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.			
ПРН21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.			
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.			
Формування та розвиток компетентностей				
Посилання на шифр комп-ті	Вивчення ОК передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:			
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.			
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.			
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.			
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.			
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.			
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.			
ЗК13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.			
ЗК15	Прагнення до збереження навколишнього середовища.			
СК3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.			

СК4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК7	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК18	Здатність розробляти проєкти процесуальних документів у різних видах провадження, акти правозастосування, договори тощо.
Технологія навчання	Змішане навчання із застосуванням дистанційних методів навчання для забезпечення самооцінювання здобувачів вищої освіти.

4. Програма та тематичний план освітнього компонента

Програма освітнього компонента	Екологічне право Environmental law			
Лекційні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН ОК	Год. Д.ф.	Год. З.ф.
Тема 1	Предмет, метод, принципи і система екологічного права	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21	2	2
Тема 2	Джерела екологічного права	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН18, ПРН22	0	0
Тема 3	Екологічні права та обов'язки громадян	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12, ПРН13, ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 4	Право власності на природні об'єкти	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	1	0
Тема 5	Право природокористування	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	1	0
Тема 6	Правові засади управління у галузі охорони довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН20, ПРН22	2	2
Тема 7	Правове регулювання оцінки впливу на довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12,	0	0

		ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22		
Тема 8	Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища	ПРН3,ПРН5, ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 9	Юридична відповідальність в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН3,ПРН5, ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 10	Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки	ПРН3,ПРН5, ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 11	Правовий режим охорони і використання земель	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 12	Правовий режим охорони атмосферного повітря	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 13	Правовий режим охорони і використання вод	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 14	Правовий режим охорони і використання надр	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	0
Тема 15	Правовий режим охорони і використання лісів та інших об'єктів рослинного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 16	Правовий режим охорони і використання тваринного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 17	Екологічна мережа України. Правовий режим природно-заповідного фонду	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 18	Правовий режим рекреаційних, курортних, лікувально-оздоровчих зон	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 19	Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 20	Правова охорона навколишнього природного середовища в промисловості, в сільському господарстві, на транспорті	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 21	Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН2, ПРН3, ПРН4,ПРН5, ПРН13,ПРН18, ПРН19,ПРН22	0	0
	Усього		14	10

Практичні, семінарські заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН ОК	Год. Д.ф.	Год. З.ф.
Тема 1	Предмет, метод, принципи і система екологічного права	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21	2	0
Тема 2	Джерела екологічного права	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН18, ПРН22	0	0
Тема 3	Екологічні права та обов'язки громадян	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12, ПРН13, ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 4	Право власності на природні об'єкти	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	1	0
Тема 5	Право природокористування	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	1	0
Тема 6	Правові засади управління у галузі охорони довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН20, ПРН22	2	2
Тема 7	Правове регулювання оцінки впливу на довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 8	Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 9	Юридична відповідальність в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 10	Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	0	0
Тема 11	Правовий режим охорони і використання земель	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 12	Правовий режим охорони атмосферного повітря	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 13	Правовий режим охорони і використання вод	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	2	0
Тема 14	Правовий режим охорони і використання надр	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	2	0
Тема 15	Правовий режим охорони і використання лісів та інших об'єктів рослинного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0

Тема 16	Правовий режим охорони і використання тваринного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	2	0
Тема 17	Екологічна мережа України. Правовий режим природно-заповідного фонду	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 18	Правовий режим рекреаційних, курортних, лікувально-оздоровчих зон	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 19	Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 20	Правова охорона навколишнього природного середовища в промисловості, в сільському господарстві, на транспорті	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
Тема 21	Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН13, ПРН18, ПРН19, ПРН22	0	0
	Усього		16	6

Самостійна робота

Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1	Предмет, метод, принципи і система екологічного права	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21	2	4
Тема 2	Джерела екологічного права	ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН18, ПРН22	3	4
Тема 3	Екологічні права та обов'язки громадян	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12, ПРН13, ПРН19, ПРН22	3	4
Тема 4	Право власності на природні об'єкти	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 5	Право природокористування	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 6	Правові засади управління у галузі охорони довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН19, ПРН20, ПРН22	3	4
Тема 7	Правове регулювання оцінки впливу на довкілля	ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН12, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	3	4
Тема 8	Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища	ПРН3, ПРН5, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22	3	2

Тема 9	Юридична відповідальність в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН3,ПРН5, ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22	3	2
Тема 10	Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки	ПРН3,ПРН5, ПРН18,ПРН19, ПРН21, ПРН22	3	4
Тема 11	Правовий режим охорони і використання земель	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	3	4
Тема 12	Правовий режим охорони атмосферного повітря	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	4
Тема 13	Правовий режим охорони і використання вод	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	4
Тема 14	Правовий режим охорони і використання надр	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	4
Тема 15	Правовий режим охорони і використання лісів та інших об'єктів рослинного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	4
Тема 16	Правовий режим охорони і використання тваринного світу	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 17	Екологічна мережа України. Правовий режим природно-заповідного фонду	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 18	Правовий режим рекреаційних, курортних, лікувально-оздоровчих зон	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 19	Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 20	Правова охорона навколишнього природного середовища в промисловості, в сільському господарстві, на транспорті	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13, ПРН18,ПРН19, ПРН22	2	2
Тема 21	Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища	ПРН2, ПРН3, ПРН4,ПРН5, ПРН13,ПРН18, ПРН19,ПРН22	2	2
	Усього		50	64
Індивідуальні завдання				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми або види навчальної активності)	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
1	Підготовка реферату або презентації в межах питань, що розглядаються	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН13,	10	10

	на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	ПРН18,ПРН19, ПРН20,ПРН21 ПРН22		
5. Ресурси для навчання				
Список основних джерел	Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу, присвяченого 100-річчю з дня народження д.ю.н., проф. Вовка Ю.О. (Харків, 12 травня 2023 року)/ за заг. ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2023. 470 с. Гетьман А.П. Екологічне право України: підручник. Харків: Право, 2021. 552 с. Довкілля – мовчазна жертва війни. Як довго це триватиме? / С. Баран, О. Кравченко, О. Мелень-Забрамна, О. Шумило-Тапіола; за ред. О. Кравченко. Львів: «Манускрипт», 2024. 64 с. Екологічне право України: курс лекцій / за ред. д-ра юрид. наук, проф. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУОЮА Каракаша І. І. Одеса: 2020. 321 с. Екологічне право у схемах та визначеннях: навч. посіб. / кол. авт.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. К. Р. Резворович. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 188 с. Екологічне право України. Спеціальна та Особлива частини: підруч. / Краснова М.В., Краснова Ю.А. Київ: НУБіП України. 2023. 278с. Екологічне право: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 318 с. Екологічне право: підручник / А.П. Гетьман, Г.В. Анісімова, Є.П. Суєтнов та ін.; за ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2024. 1008 с. Земельне право України: підручник. 3-тє вид.; за ред. М.В. Шульги. Харків, 2023. 592 с. Краснова М. В., Краснова Ю. А. Екологічне право України. Загальна частина: підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. 191 с. Краснова М.В., Краснова Ю.А. Реалізація та захист екологічних прав громадян: теоретико-правові аспекти: наукове видання. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 148 с. Сучасні теоретичні та прикладні засади права природокористування в національній еколого-правовій доктрині: монографія / за заг. ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2023. 912 с.			
Нормативно-правові акти	Конституція України. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141. Про охорону навколишнього природного середовища: закон України від 25 червня 1991 року. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1991. № 41. Ст. 54 Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-14 зі змінами URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 року № 3852-12 зі змінами URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12. Водний кодекс України від 06 червня 1995 року № 213/95-вр зі змінами URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 року № 132/94-вр зі змінами URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр.			

	Про природно-заповідний фонд: закон України від 16 червня 1992 року № 2456-12 зі змінами в ред. від 14 липня 2011 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12.#Text Про охорону атмосферного повітря: закон України від 21 червня 2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23 травня 2017 року № 2059 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності у сфері довкілля та щодо цивільного захисту на період дії воєнного стану і у відбудовний період: закон України від 15 березня 2022 року № 2132-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2132-20#Text. Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення та цифровізації процедури оцінки впливу на довкілля: закон України від 13 липня 2023 року № 3227-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3227-20#Text. Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення: закон України від 16 липня 2024 року № 3855 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-20#Text. Про водовідведення та очищення стічних вод: закон України від 12 січня 2023 року № 2887-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2887-20#Text. Про управління відходами: закон України від 20.06.2022 року № 2320-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text Про тваринний світ: закон України від 13 грудня 2001 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text Про Червону книгу України: закон України від 07 лютого 2002 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3055-14#Text
Список допоміжних джерел	Антонюк Л.В., Антонюк У.В. Забезпечення хімічної безпеки в Україні: медико-правові аспекти. <i>Ампаро</i>. 2023. № 2. С. 19-24. Антонюк У.В., Антонюк Л.В. Забезпечення інфекційної безпеки в Україні: медико-правові аспекти. <i>Наукові перспективи</i>. 2024. № 2. С.1028-1041. Антонюк У.В. Правові аспекти доступу до екологічної інформації в Україні в умовах воєнного стану. <i>Київський часопис права</i>. 2023. № 1. С.136-141. Антонюк У.В. Правові засади доступу до інформації про якість харчових продуктів у контексті забезпечення екологічних прав в Україні. <i>Порівняльно-аналітичне право</i>. 2020. № 1. С. 274-277. Антонюк У.В. Правові аспекти охорони довкілля в Україні в умовах військової агресії у 2022 році. <i>Право та державне управління</i>. 2022. № 1. С.74-80. Антонюк У.В., Антонюк Л.В. Забезпечення інфекційної та хімічної безпеки в Україні в умовах воєнного стану: еколого-правові та медичні аспекти. History, philosophy and jurisprudence: review of constitutional law, criminal process and judicial system: collective monograph / Shchirskaya V. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2024. 172 p. С.108-133, 160-172. Антонюк У. В. Практикум «Екологічне право України»: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: ПП Корольчук М.Б., 2019. 96 с.

	Балюк Г.І., Власенко Ю.Л., Ковальчук Т.Г. Суб'єктивні екологічні права громадян України: правові проблеми змісту і реалізації. <i>Аналітично-порівняльне правознавство</i>. 2024. Випуск 06. С.425-434. Дудоров О.О., Письменський Є.О., Мовчан Р.О. Кримінально-правова охорона лісу в Україні: монографія. К.: Норма права, 2023. 520 с. Кірін Р.С. Актуальні проблеми урбоекологічного права: монографія. НАН України, Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова. Київ, Дніпро: Журфонд, 2023. 351 с. Кобецька Н.Р. Конституційні засади інституту екологічних прав у польській правовій системі. <i>Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО</i>. 2024. Випуск 84: частина 2. С. 187-194. Малишева Н.Р. Від довкілля Землі до космічного простору. К.: Норма права, 2023. 340 с. Мелень-Забрамна О. Участь громадськості в прийнятті рішень та документів довкіллевого характеру: посібник / О. Мелень-Забрамна [за заг. ред. О. Кравченко]. Львів : «Компанія “Манускрипт”», 2021. 40 с. Мороз Г.В. Взаємодія публічних і приватних інтересів в екологічному праві України: монографія. Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника. Івано-Франківськ: Плай, 2022. 353 с. Новак Т.С., Каплова О., Браніцький О.М. Екологічні ризики пов'язані з воєнними діями: поняття та ознаки. <i>Аналітично-порівняльне правознавство</i>. 2024. Випуск 03. С.262-267. Оніщенко О.Ю. Правові засади добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах і неволі: монографія. Харків: Право, 2024 . 232 с. Подолання екологічних ризиків та загроз для довкілля в умовах надзвичайних ситуацій – 2022: колективна монографія / за ред. М.С. Мальованого і О.В. Степової. Київ, 2022. 664 с. Савчин А.М. Екологічне оцінювання як конституційна гарантія реалізації права на безпечне довкілля. <i>Аналітично-порівняльне правознавство</i>. 2024. Випуск 03. С.268-271. Трегуб О.А. Розбудова системи моніторингу довкілля в умовах війни та повоєнної трансформації: правовий погляд. <i>Екологічне право</i>. 2024. Випуск 1-2. С. 50-57. Шарапова С.В. Реформування державної системи моніторингу довкілля в Україні. <i>Аналітично-порівняльне правознавство</i>. 2023. № 4. С. 246–249. Шутяк С. Доступ до правосуддя у справах із захисту довкілля / С. Шутяк [за заг. ред. О. Кравченко]. Львів: Видавництво «Компанія “Манускрипт”», 2021. 148 с. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення: навч. посіб. / Т.К. Оверковська, Н.М. Опольська; Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ТОВ "ТВОРИ", 2020. 252 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	http://zakon.rada.gov.ua Офіційний веб-сайт Верховної Ради України http://www.kmu.gov.ua Урядовий портал України http://menr.gov.ua Офіційний веб-сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України http://www.minagro.gov.ua/ Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України http://moz.gov.ua Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України

	https://www.davr.gov.ua/ Офіційний веб-сайт Державного агентства водних ресурсів України http://darg.gov.ua Офіційний веб-сайт Державного агентства з розвитку меліорації та рибного господарства та продовольчих програм України https://forest.gov.ua/ Офіційний веб-сайт Державного агентства лісових ресурсів України http://dazv.gov.ua Офіційний веб-сайт Державного агентства України з управління зоною відчуження http://www.geo.gov.ua Офіційний веб-сайт Державної служби геології та надр України http://land.gov.ua Офіційний веб-сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру http://www.dei.gov.ua Офіційний веб-сайт Державної екологічної інспекції України http://www.dsns.gov.ua Офіційний веб-сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій https://dpss.gov.ua/ Офіційний веб-сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів
--	---

6. Контрольні заходи

Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань.
--	---

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)

Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або максимальна оцінка в балах	Групове або індивідуальне оцінювання	Посилання на РН дисципліни
Поточний контроль, у т.ч.:	60		
• усне опитування	30	групове та індивідуальне	2,3,5,13,18,19, 20,21,22
• індивідуальні завдання	15	індивідуальне	2,3,5,13,18,19, 20,21,22
• вирішення практичних завдань	15	індивідуальне	2,3,5,13,18,19, 20,21,22
Підсумковий контроль, у т.ч.:	40		
• письмова компонента	20	індивідуальне	2,3,5,13,18,19, 20,21,22
• усна компонента	20	індивідуальне	2,3,5,13,18,19, 20,21,22
Разом за дисципліну	100		

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічна, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

7. Інші застереження щодо вивчення освітнього компонента

Вимоги викладача	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, самостійна робота є необхідною умовою для успішного засвоєння курсу. Користування електронними пристроями (телефони, планшети, ПК тощо) під час аудиторної роботи дозволяється тільки з дозволу викладача та у відповідних до навчального курсу цілях.
Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Великий обсяг законодавчої бази та літератури, необхідної для засвоєння, динамічність внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів. Наявність значного різноманіття наукових поглядів з приводу питань, що вивчаються в межах курсу.